

Posudek magisterské práce Jany Kockové
„SEKUNDÁRNÍ PREDIKACE Z HLEDISKA PRAŽSKÉ TYPOLOGIE.
INFINITIVNÍ KONSTRUKCE V RUŠTINĚ VE SROVNÁNÍ S ČEŠTINOU A NĚMČINOU“

Ve své magisterské práci se autorka ujala komplexního tématu: srovnání funkcí infinitivu v třech jazycích (ruština, čeština, němčina) na základě syntaktické složky pražské typologie.

Autorka navazuje metodicky na svou práci postupovou („Typologický pohled na vyjádření množného čísla substantiv v němčině, ruštině a češtině“), vybrala si však jinou část jazykového systému pro typologické srovnání. Vykazovala již během studia a vzniku práce velkou cílevědomost a kompetentnost. Výsledek tomu odpovídá: vznikla práce, která na jedné straně přispívá ke konfrontačnímu studiu tří uvedených jazyků, na druhé straně pražskou typologii nejen aplikuje, nýbrž ji i dál rozvíjí. Navíc práce konfrontací jednotlivých jazyků pomocí paralelního textu ukazuje typologickému zkoumání nový směr, dle mého soudu nezbytný.

Chci na tomto místě zdůraznit jen několik dílčích pozorování:

- v práci se dokládá intuitivně povědomá skutečnost, že ruština je bohatší na různé typy infinitivních konstrukcí než čeština (s. 22),
- jako originální, elegantní a v rámci pražské typologie důsledné se jeví interpretace tzv. „Ersatzform“ v němčině (s. 25),
- v případě interpretace německého *zu* se autorce přesvědčivým způsobem podaří rozhodnout se pomocí typologické dedukce pro jednu z možností vyplývajících z gramatického popisu němčiny (s. 26n.),
- dalším dokladem příkladné typologické dedukce je chápání německého negativně-konsekutivního infinitivu s *ohne dass* (s. 28).

Předložená práce je členěna na pět hlavních částí: část 1. (s. 1-10) představuje typologickou soustavu, v jejíž rámci se autorka pohybuje. Část 2. (s. 11-15) je věnována infinitivu jako jevu vyskytujícímu se v různých jazycích, část 3. (s. 16-29) poskytuje přehled o využívání infinitivu v sledovaných třech jazycích. Jádrem práce je část 4. (s. 30-58), kde jsou představeny a konfrontovány dílčí syntaktické funkce infinitivu ve všech třech jazycích. V páté části (s. 59-69) se diskutuje přechodný charakter infinitivu a prezentují se výsledky excerpce paralelního textu, kterou autorku – možná až příliš skromně – vzhledem na ne příliš velký rozsah paralelního textu (šest až osm stran v různých jazykových mutacích) považuje za neprůkaznou a pouze ilustrativní (s. 64).

Vzhledem k tomu, že jsem práci v jejím průběhu mohl sledovat poměrně zblízka, nemám zásadní námítky. Pro zjemnění analýzy v budoucnosti by bylo nutné v případě paralelních textů přeložených ze čtvrtého jazyka (v konkrétním případě z angličtiny) brát ohled i na výchozí znění. Někde by se dalo diskutovat o chápání jednotlivých dílčích syntaktických funkcí: když autorka na s. 45 a 65n. uvádí příklady pro infinitiv přívlastkový, tak tyto příklady mají zřejmě různý charakter: substantiva jako něm. *Versuch* nebo *Weigerung* nebo ruské *призыв* čerpají svou možnost spojit se s infinitivem vlastně z valence slovesa, od něhož jsou odvozena. Oproti tomu v případě

českého *V dětech je zrovna ďábelství, zkazit vám každou jasnou chvíli* nic takového není.

Autorka se vyrovnala s náročným tématem vynikajícím způsobem: předložená práce má vysokou úroveň, zpracovává téma, vyžadující podrobnou syntaktickou analýzu na základě materiálu ze tří různých jazyků a dokládá svá tvrzení bohatě textovým materiálem, prezentovaným přehledným způsobem. Práce se odvolává na aktuální a relevantní vědeckou literaturu, její závěry jsou přesné a přesvědčivé. Navrhují hodnocení stupněm **výborně**.

Praha, dne 14. 9. 2007

(Markus Giger)